

Meðganga, fæðing og sængurlega á höfuðborgarsvæðinu

Meðgönguverndin

Meðgönguvernd er í boði á öllum heilsugæslustöðvunum og er þjónustan ókeypis. Meðgönguverndin er í höndum ljósmæðra í samvinnu við heilsugæslulækna. Samvinna er á milli þeirra og fæðingarlækna á Mæðravernd Þróunarstofu Heilsugæslu Höfuðborgarsvæðisins. Boðið er upp á fjölda skimana í meðgönguvernd. Tilgangurinn er að athuga hvort eitthvað kemur í ljós sem getur haft áhrif á heilsu móður og barns á meðgöngunni. Í boði eru skimarnir fyrir blóðleysi, lifrabólgu B, HIV, rauðum hundum og sárasótt. Einnig skimunir fyrir rauðkornamótefnum. Boðið er upp á [fósturskimarnir](#) í samstarfi við [Fósturgreiningardeild Landspítalans](#).

Tilgangur fósturskimana er að meta líkur á litningafrávikum hjá fósttri, meta meðgöngulengd og athuga fjölda fósttra. Einnig er líkamsgerð fósturs skoðuð eins vel og unnt er með tilliti til sköpulagsgalla og staðsetning fylgju er skoðuð. Fósturskimarnir eru í boði við 11-14 vikur og 19-20 vikur og eru gerðar á Fósturgreiningadeild Landspítalans. Greiða þarf fyrir 11-14 vikna fósturskimunina.

Tilgangur fósturskimana er að meta líkur á litningafrávikum hjá fósttri, meta meðgöngulengd og athuga fjölda fósttra.

Einnig er líkamsgerð fósturs skoðuð eins vel og unnt er með tilliti til sköpulagsgalla og staðsetning fylgju er skoðuð. Fósturskimarnir eru í boði við 11-14 vikur og 19-20 vikur og eru gerðar á Fósturgreiningadeild Landspítalans. Greiða þarf fyrir 11-14 vikna fósturskimunina.

Námskeið um undirbúning fæðingar eru í boði á heilsugæslustöðvunum. [Fræðsla](#) um brjóstgjöf, fræðsla sjúkrapjálfa og fræðsla fyrir verðandi feður fer fram á Þróunarstofu Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins, Mæðravernd, Þönglabakka 1, sími: 585 1400. Þar eru einnig í boði námskeið fyrir verðandi tvíburaforeldra og námskeið um undirbúning fæðingar á ensku og pólsku.

Fæðingin

Á höfuðborgarsvæðinu eru tvær fæðingardeildir, Hreiðrið og Fæðingardeild 23-A, báðar á Kvennadeild Landspítalans.

Fæðingardeildin þjónar öllum fæðandi konum frá 22 vikna meðgöngu. Hreiðrið er bæði fæðingar- og sængurlegudeild. Þar geta allar heilbrigðar konur sem ganga með eitt barn, fætt eftir 37-42 vikna eðlilega meðgöngu. Ekki er gert ráð fyrir að kona noti mænurótardeyfigu í fæðingu í Hreiðrinu.

Á vef Landspítalans www.landspitali.is eru myndbönd sem kynna fæðingarþjónustuna og sýna fæðingardeildirnar.

Konur sem íhuga að fæða heima geta fengið frekari upplýsingar hjá sinni ljósmóður í meðgönguverndinni eða hjá Ljósmæðrafélaginu í síma 564 6099.

Á vefsíðunni www.bjorkin.is eru upplýsingar um ljósmæður sem sinna fæðingum í heimahúsi. Ljósmæður í meðgönguvernd geta gefið upplýsingar um aðra kosti.

Sængurlegan

Að lokinni fæðingu býðst foreldrum að dvelja í Hreiðrinu í allt að sólarhring. Eftir heimkomu gefst fjölskyldunni kostur á að fá þjónustu sjálfstætt starfandi ljósmóður fyrstu vikuna heima. Sængurkvennadeild Landspítalans er fyrir þær konur og börn sem þurfa sérhæfða þjónustu í sængurlegunni.

Ungbarnaverndin

Þegar heimþjónustu ljósmæðra lýkur eða þegar heim er komið eftir lengri sængurlegu tekur þjónusta hjúkrunarfræðings/ljósmóður í [ungbarnavernd](#)

við. Þjónustan er hverfisskipt og leita foreldrar til þeirrar heilsugæslustöðvar sem þjónar þeirra hverfi.

Boðið er upp á vitjanir heim til fjölskyldunnar fyrstu vikunnar í lífi barnsins. Þegar barnið er 6 vikna gamalt

kemur það á heilsugæslustöðina sína í skoðun. Ung- og smábarnaverndin fylgist síðan með heilsu og framförum á líkamlegum, andlegum og félagslegum þroska barnsins fram að 6 ára aldri. Hefðbundnar bólusetningar samkvæmt fyrirmælum frá Landlæknisembættinu hefjast við þriggja mánaða aldur barnsins og eru veittar í ung- og smábarnaverndinni þar til skólaganga barnsins hefst.

Gott er að láta ungbarnaverndina á heilsugæslustöðinni vita þegar fjölskyldan er komin heim